

✠ POCHAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

4. číslo

Budyšin, apryl 1979

Lětnik 29

Bjez napinanja njeńdže

To wšak wšitcy wěmy. A tola je nam trjeba, so dopomnić dać, zo je tež w duchownym žiwjenju nuzne, wšě swoje mocy napinać. Japoštoł Pawoł pisa na Korintskich: Njewěsće, zo či, kiž napřemo běža, běža wšitcy, ale jedyń dostanje dobyće? Tuž běžće tak, zo jo dosahnjeće.

Tak je to w sporće. Tam so napinaja nanajbóle. Měsacy dolho su so na wubědzowanje — na olympiske hry — přihotowali, wšěch škodnych wěcow so zdžerželi, zo bychy zachodny wěnc dobyli. Z tym Pawoł cyle

a zboža. Přiklesk a wyskanje připosluharjow je slawí. Daloko do swěta je so w samsnym času jich česć roznesla. To je tola zbožo. Rjane myto za wjele naloženeje prócy! Hač je tajke zbožo před swětom tež woprawdže znutřkowna, čicha radosć? W žiwjenju wšak wo wjace dže hač wo wídzomne a slyšomne počesćowanje. Biblija rěči wo krónje wěčneho žiwjenja.

Naši stari wosadni lubuja kěrlušy wo wěčnosći. Jerusalem, ty město wysoke,

Boži dom w Minakale, hdžež budžemy 16. a 17. junija swój lětuši Serbski cyrkwiniski džen swječić

wěsće nochce prajić, zo su prócowanja wo zachodny wěnc česće njetrjebawše. Tajke olympiske dobyće bě zbožowna radosć za mlodeho čłowjeka. Swójba a cyla wokolina so z hordosću sobu wjeseleše. Štó chcył rjec, zo tajke zbože njeby prócy hódne bylo?

Stara generacija so sobu wjeseli, hdyž maja džěci a wnučki wuspěchi w šuli, w powołanju, hdyž so jedne pruwowanje po druhim zloží a młody čłowjek dale a wyše postupuje. To je wšo swětna a zachodna a tola nas wozbožuje. Japoštoł pak pisa swojej Korintskej wosadze, zo nam dže wo wjace, wo njezachodny wěnc, wo krónu wěčneho žiwjenja. Wuspěchi před swětom njejsu garantija za znutřkowne wobohaćenje. Druhdy před telewizu sedžu a widžu rjane spěwarki lubozne šlagry spěwać polne wjesela

ach, byl ja we tebi! Tam horje tak so z wutrobu mi chce, zo njejsym při sebi, Mój duch chce wyše horow a wyše runinow do tamnych złotych dworow a wotsal chwata jow.

Naša młoda generacija tole styskajnje po božej wěčnosći wjace njeznaje. Wěčne žiwjenje njeje pak hakle w njebjeskim Jerusaleme. Štóž do Syna wěri, tón ma wěčne žiwjenje (Jan 3,36). Tu njerěka, zo změjemy jónu w njebjesach wěčne žiwjenje, ale jako wěrjacy mamy jo hižo tu na zemi. Wěčne žiwjenje. to je swětle žiwjenje polne rjanosće a zbožnosće, žiwjenje, kotřež je wšeje duchowneje prócy hódne. Kaž so sportowc napina, zo by zachodny wěnc dobył, tak so japoštoł Pawoł prócuje wo wěčne žiwjenje.

Ja woskludžam swoje čělo, wón

Jutrowna nóc w Serbach!

*Přez serbske hona zarži wutřěl,
Ze wšěch rózkwow hrimota —
Chwalbny chěrluš zaklinči do nocy,
Wita z mrtwych Zbožnika.*

*Po serbskich honach zarži wutřěl
Wothlós wšudže wuklinči —
Zwony jasne zaklinča do nocy,
Zbožo z domow wuroni.*

*Přez serbske hona zarža wutřěl
Byrgle mōcnje zabrinča —
Dušow radosć wunjese do nocy
Wyskace aleluja!*

*Do serbskich honow zarži wutřěl
Ze wšěch rózkwow hrimota —
Chwalba, zbožo, zaklinči do nocy
Saje zbožo jutrowne do ranja!*

Pawoł Krječmar

Korintskim pisa, dokaž je sam sebje dosć derje znał. W lisće na Romskich skorži Pawoł: Ja nječínju, štož bych chcył, ale štož hidžu, to ja činju. Ja wěm, zo we mni njebydli ničo dobre. Wolu drje mam, ale tola to dobre njedokonjam. Ja nječínju to dobre, štož chcu, ale to zle činju, štož nochcu.

W tutym wojowanju steješe Pawoł. Ty tež? My tež skoržimy, ale nic kaž japoštoł sami na sebje, ale na swoju wokolinu. Druzy su wina, zo moje žiwjenje njeje rjenje a zbožowniše. Biblija nas wučí, zo bychmy svojeho najzasaklišeho njeprěcela w sebi pōznali. Twoja hōrkosć, twoja njesćerpnosć, twoja česćelakomosć, twoje njepopřecje je strašny jěd w twojej duši.

Štó pak činić? Kaž sportowc wšě mocy svojego čěla napina, tak napijnajmy wšě mocy swojeje duše. Wěčne kubla pokoja, lubosće a zbožnosće šu tajkeho n a p o m i n a n j a hódne. Wojuj prawje, hdyž nětk hnada tebe čehnje za sobu; njech twój duch sej horco žada hrěchi hidzić z wutrobu. Wojuj hač na krej a kosće, čisć so k božom' kralerstwu; hdyž so kopja čerta zlosće, wjedz z nim wójnu wobstajnu.

Njeńdže wšak jenož wo našeje duše zbožnosć. Japoštoł so boji, zo móhl wón jako předar božeho słowa ze swojimi hrěchami być pohōrsk swojim wosadnym. Čiste, pobožne žiwjenje duchowneho je drje sylniše předowanje hač jeho słowa z klětki. Koždy křesćan je ze swojimi skutkami a rěčemi dobry abo špatny swědk ewangelija. Mje přewodza tamny zrudny přikład, zo mi młody čłowjek praješe: „Dokelž bě moja wowka tak pobožna a tak jědojta, sym ja bjezbožny.“ W.

Sotra Frieda Wjelic

31. Long-ai-dšen

Daloko w Yunanskich horach we wotležanej wsy běše žywy bur Long. Jako jenički tuteje wsy bě wón wot misionara wo Jězusu słyša. Horco sebi žadaše, zo by tež jeho swójba Jězusa Chrystusa poznała. Dokelž sam hišće wjele wo wěrje do Boha njewěděše, pōsła swoju 14lětnu džowku, kotraž so jara zajimowaše za wěcy wěry, na misionisku staciju do Ošana k sotře Berći Preisingerec. Bojazna tam holčka w swojej horjanskej drasce před durjemi steješe. Bōrze pak so derje do nowoje wokoliny zažiwi. Wona dōsta mjeno Ai-dšen, wěrnosć lubowaca. Ai-dšen běše dosć wobdarjena a wuknješe pilnje. Po krótkim času mózachmy ju do wosady přiwzać. Jejna lubosć k Jězusej wšitkich sobu storhny, kotřiž ju widžachu. Tak so nježiwachmy, zo chcyše na misionскеj šuli dale wuknyć, hdyž běše ludowu šulu dochođiła.

Bōrze na to so slubi z młodym ewangelistom z Imena. Po chinskim wašnju šijachu za nju njewjesćinski zawk, židžane wodžěca, drastu a pisane črije. Kwas mješe so w Imenje swječić, tři dny puća wot Ošana. Rano zahe so ze sotru Minu Zieglererc na puć poda. Sotra Mina dyrbješe na kwasu mać zastupować. Džensa hišće widžu před sobu tutu młodu, zbožownu njewjestu. hdyž ducy w Yüki pola nas přenocowaše. Poľna dowěry hladaše do přichoda. Na druhi dzeň jědžeše z busom dale do Kunminga. Ja z njej džěch hać k busej. Ducy po puću so mje woprašja za lěkarjom w Kunmingje. Dla lišawy pod pažu chcyše sej lěkarstwo zapisać dać. Ja jej mjenowach wukrajneho lěkarja w Kunmingje. Lěkar sebi lišawu wobhlada a přepytowa krej: Holca je wu-

sadna. Ai-dšen so zecny. To tola možno njeje! Lěkar wšak ju troštowaše, zo može so chorosć snano zahojić. Kwas pak dyrbješe so wotstorčić.

W Imenje so mjeztym dale na kwas hotowachu. Wšitko bě prihotowane, njewjestu swjatočnje witać. Hosćo běchu přeprōšeni. Wječor do kwasu wuńdže nawoženja z přečelemi nje-

Long-ai-dšen

wjesće napřećo. Z pisanyimi lampionami a chorhojemi tam přez město čahnychu. Před městom potom čakachu. Město njewjesty přińdže posoľ z njezbožownej powěsću.

Tři dny po lěkarskim přepytowanju w Kunmingje přińdže Ai-dšen zašo do Yüki. Wona bě kaž přeměnje-

jenož młodych džělaćerjow zastarać.

Džělaćerjo su najbōle doprědkarska klasa, klasa přichoda! To ma abo mělo měć konsekwency w našim wosadnym džěle z džělaćerjemi. Wězo njeje to tak cyle jednorje, dokelž tež mjez džělaćerjemi su tajcy, kiž su w swojim myslenju maľobyrgarsce nastajeni, kotřiž njejsu doprědkarscy, haj, mjez cyrkwinskimi přislušnikami su woni snadź wjetšina. Mam pak tež mnoho tajkich, kiž su ludowu cyrkej, tradiciju a wšo dotalne za sobu wostajili a za nich my w našej wosadze spytamy domiznu twarić!

Tajcy ludžo njewidza swoje křesćanstwo na přiķlad we tym, zo chodźa njeđzelu kemši. Mamy njeđzelu drje wokoľo 30 kemšerjow, ale zředka tajkich z nowotwara, haćrunjež to w poslednim času přiběra, dokelž spytam, tež kemše po času wuswobodźić wot zastarskich formow a rěče zašłosće.

Najwadžniše wuměnenje za wuspěšne džělo su domjace wopyty. Dyrbju z ludźimi nawjazac wosobinske styki, z nimi wo jich problemach rěćeć. Tohodla dyrbjaľ každy dzeň wot 17.00 hać do 20.00 hodź. chodźić dom wot domu, tež, hdyž so mi to

na. Wbohi, zlamany čłowjek. Lědom ju zeznach. Třepotajo tam steješe. Boži puć bě jej njezaprijomny. Před krótkimi dnjemi běchmy tak wjesele so k Bohu modliť a nětko w tajkej zrudobje. Ai-dšen skoro njeměješe slowa k modlenju. Jejne zadwělowanje bě přewulke, boža ruka přečezka. Jako wusadna přińdže Ai-dšen do Ošana wróćo.

Poľ lěta dolho spytachu ze wšelkimi medikamentami chorosći zadžěwać, ale podarmo. Hdyž so přenje kule we wobliću pokazachu, dojědže hišće raz do Kunminga. Wšo ničo njepomhaše. Ai-dšen dyrbješe do kolonije wusadnych. Wona bě, kaž bychy ju wše mysle wopuščile. Wšitko so w njej spjećowaše. Žiwjenje tam wona njeznese. Čehodla hakle tam hić? Jeje žiwjenje je tak a tak zničene. Čehodla hakle při žiwym čěle poněćim znić? Radšo hnydom swoje žiwjenje skončić. Cyľu noc běch pola njeje a so z njej modlach. Nazajtra džěchmy z njej horje do kolonije wusadnych. Kaž zlemjena tam steješe. Před nami běchu te dolhe baraki po horje horje, naprawo za žony, nalěwo za mužow a cyle na kōncu pod samej horu baraka za personal. To běše potajkim nětk to město, hdžež mješe so jejne žiwjenje doskōnčić. Tōn nowy swět za nju, swět bēdy! Před wrotami pozasta. Jej bě njemōžno přeķročić, a tola jej ničo njezwosta. Wona dyrbješe. Pľakajo so zwjeze. Ze wšěch bokow přińdžechu chori, zo bychy sej nowu swoju towaršku wobhladali. Njesměrnu nuzu dyrbješe Ai-dšen widžec. Na směrć chori w trundlatej drasce z wotemrětyimi stawami a zajěťřenymi ranami stejachu tam wokoľo nas. Jich rozžrane mjezwoća a sylzowate woći nas nastrožachu. Někotři chori njemōžachu wjace na nohomaj stejeć, ale přiľežechu na kolenomaj. Z čmoweho kuta bě stonanje mrejaceho słyšec. Ai-dšen zadwělowana pľakaše.

druhdy jara nochce! Njejsym pak hišće dožiwiľ, zo je mje něchtō před durjemi stejō wostajil!

Mam hišće dobreho pomocnika – diakona, kiž wosebje z džěćimi jara wuspěšnje džěla. Wōn ma na přiķlad zasadu, zo hać do třechō lětnika slowo „Bōh“ so njejewi! To bě za někotrych pobožnych přičina, swoje džěći k njemu nješlać. My pak mamy to za to jeničke prawe, zo tajke „zswětnjene“ džěći, kotrež doma ničo wo Bohu njeslyša, so cyle pomaľu na to prihotuja. Z tym so džěćom tež žađyn wopaćny wobraz wo Bohu njeposrědkuje! Wōn njećini nabožinu tež za každy tyđeň, ale jōnu za mēsc cyle popoľdnjo a za 4. do šesteho lětnika w přenim tyđzenju wutoru, w druhim srjedu atd., tak, zo maja po možnosći wjele džěći přiľežnosć přińć. Ja mam paćersku wućbu tež dwaj razaj w tyđzenju za samsne džěći. Přez to docpějemy, zo mamy w cyľej wosadze 150 džěći w nabožinjce. Z časami zarjadujemy potom za nich swjedenž zhromadnje ze staršimi.

Za dorostlych su hľowna forma našeho džěla rozmoľwne wječory z wěstymi temami. W januaru smy so na

Farar w nowotwarje

Riesa je dospoľnje wot industrije wobkńežene město: woclownja z wjacorymi zawodami, fabrika za awtowe wobruće, přistaw (tam džěla tež jedyn Serb!), fabrika za zapalki, fabrika za mydľo, fabrika za mukowe twory (nuddle), wolijownja, fabrika za elektroniku (Robotron) a hišće někotre mjeńše zawody, kaž zawod za mēšanu picu. Wobydlerjo, 50 000, su potajkim w přemōžacej wjetšinje džělaćerjo a mnozy z nich ze wšěch kōnčin republiki přićeħnjeni. Za nich natwarištej so w poslednich lětach dwaj wulkej nowotwarskej mēšćanskej džělej. Wobaj ležitej na terenje našeje wosady Riesa-zapad, a tutej nowotwaraj stej mōj dušepastyrski wobwod.

Z tym mam přeni kroć woprawdžitych džělaćerjow jako wosadnych! W dotalnych wosadach běchu to zwjetša ratarjo, maľobyrgarjo abo inteligenta. Na zbožo sym na tutu situaciju prihotowany přez swoje poslednje skutkowanje jako zamoľwity za cyrkwinske džělo mjez młodžinu (Ephoraljugendwart) we wokrjesu Borna pola Lipska, hdžež mējach tež

Wy budžeće moji swědca . . .

Prokop Urban

VI. přinošk

Moto: Lubosć přikrywa hrěchow hromadu. 1. Pětr. 4.8
Njewšědny hósć

Spodzownje radostnje a čežko bě Janej Wałtarjej wo kolo wutroby, hdyž přeni raz we Łazu na klětce steješe, 20. oktobra 1885. Wón wědžeše, jara derje wědžeše, zo steješe před polsta lětami na tutej klětce druhí předar k přenjemu razej, předar, kotryž je ze svojim cyłym skutkowanjom mnohim žohnowanje přinjesl. Wón bě sebi wědomy, zo je to za njeho česć, stać směć na klětce Handrija Zejlerja. Česć a nadawk to za njeho bě. Woboje wza z božeju rukow ze swědomitosću, z radosću a tež z bojosću.

Tole běše před měsacom. Hižom měsac skutkuje Jan Wałtar we Łazu. Wšudžom, hdžež přindže, nadeńdže stopy Handrija Zejlerja. Njeh je tomu hižo třinaće lět, zo je tutón farar a basnik na prawdže božej. Skoro wšědnje chodźi Wałtar k jeho rowej, kotryž wosadni rjenje wothladaja. Tež džensa tam steji. Po někotrych duchowniskich wopytach bě dom přišo! Hižom so směrkaše. Na koncu nowembra wšak so zahe čmička. Někotre minuty tam postěji, zo by trochu wodychnyl. A potom dže na faru. Kaž přeco dže tež nětikle wokoło cyrkwyje a so dohlada, zo durje njesu začinjene.

Z tym so wěc započa. Wałtar zastupi do cyrkwyje. Roz-

Wałtar w Minakale

příklad zaběrali z problemami džěsća, w februaru přindže k nam specialist za marxizm a rozmołwja so z nami wo puću Engelsa wot pietizma k marxizmej (štož můžeme nětikle tež w telewiznym filmje widžeć!), a w měrcu přindže k nam kněz z Berlina, z kotrymž budžemy so wo problemach ekumeny rozmołwjeć. Nimo toho mamy z časami „wuchodžowan- ski wječor“ z hudźbu abo podobnej

zabawu. Dwójce wob lěto mamy moderne wječorne kemše. Wone mějachu tajke temy, kaž „Lěto žony“, „Chile“, „W srjedžišću stej čłowjek“, „Kajka je naša wosada“, „Za čo smy žiwi“ a podobne. Wone so wot skupiny z wosady přihotuja a přewjedu.

Problem za naše zarjadowanja je džěto w změnach! Tohodla so nam dotal tež hišće njeje poradžila druha wážna forma moderneho wosadneho

hladowaše so. Haj, tam přědku we lawce sedžeše něchtó. Wałtar džěše čicho bliže. Hdyž běše došć blisko, spózna, zo tam muž sedži. Wón tam sedžeše a měješe hłowu na ruku položenu. Modleše so? Spaše? Běše snadž chory? Wałtar wočakny chwilu, potom stupi do lawki zady njeho. Dotknywši so jeho rjekny čicho: „Přečelo!“ Dale njeprindže. Njeznaty wuskoči, chcyše po lawce wuběhnyć z cyrkwyje won. Wón so zakopny, a to tak njezbožownje, zo z hłowu wo lawku wrjesny. Čoto jemu synlje kra- wješe. Wałtar skoči k njemu.

„Prošu was, wodajće mi, to bě moja wina.“ Wón zranjenemu pomhaše stanyć. W čmowej cyrkwi zdaše so krawjaca rana na hłowje strašniša, hač woprawdže běše.

„Prošu was, pójće ze mnu sobu na faru. Ja was wob- staram.“

Zranjeny běše přez swoju ranu trochu změšany a tak bjez spjećowanja z Wałtarjom džěše. Ničo pak njerěčeše. Ducej po puću nikoho njezetkašaj. Na farje Wałtar jeho hnydom do swojej studowanskeje stwy dowjedže w přemim poschodže. Tam jeho sadži na konopej, zaswěći lampu, kotraž hižom přihotowana na blidže steješe, wumy ranu a zawobali ju z běłym rubiškom.

„To njeje zlé“, wodychny. „Rana bórže zažije. Hłowa pak budže was boleć. Wy drje njejsće z Łaza?“ so jeho woprašja.

„Ně, njejsym“, bě krótka wotmołwa.

„Wěsće što, džensa was domoj njepušću. Wy budžeće pola mje spać. Po puću byšće móhl znowa padnyć, a moja wina by hišće wjetša byla, hač nětikle hižom je.“

„Wy? Winu?“ Njeznaty so hórko, skoro so zdaše ironise, zasmja. „Wěsće, kněz farar, komu pomhaće?“

„Wo to wšak njeńdže“, rjekny Wałtar mjehko a pytaše, zo by móhl njeznatemu do wobliča pohladać, ale to so jemu njeporadži.

„A hdyž sće zlostnikej pomha?“

„Ani wo to by nješlo.“

„Woprawdže nic?“

„Zawěrnó nic!“

Chwilu bě čicho. Wałtar stany a dońdže k durjam. „Rjeknu Doroteji, to je moja hospoza, zo by wam wječer přihotowała a ložo posćewala jow pódla w stwě. Wočakńće prošu chwilk.“ A wuńdže. (Wałtar tehdy njebě hišće za fararja we Łazu. Hač do lěta 1887 bě tam za wikara.) Po někotrych wokomikach so wróci z chłěbom, nakratym mjasom a kanu mloka, k tomu dwaj hornčkaj. Na blido položi rub, kotryž bě tež sobu přinjesl, roze- staja talerjej, widlički, nože, hornčkaj a přisunco chłěb a mjaso njeznatemu. Wón sam so jemu napřečo sydney.

Njeznaty za cyły čas ničo njerěčeše, ale jenož čicho kedźbliwje na Wałtarja hladaše.

„Tak so pomodlimy“, rjekny Wałtar a pochili hłowu.

„Ně“, zawoła njeznaty hósć nimale wotře, skoči ze stoła a storhny sebi wobalku wot hłowy, zo rana znowa krawješe. „Ně wšak, ně, prošu was!“ Wałtar bě sedžo wostał a hladaše měrnje na swojeho njeměrneho hosća, kotryž třepotaše kaž ze zymicu. Najprjedy so zdaše, kaž by chcył woteńć, ale znowa sydney so čežko na konopej a spjeraše sej hłowu na ruce.

A nětko zaklinča w studowanskej stwě Wałtarjowy došć čichi hłos, kotryž jemu přindže z najhlubšeje duše: „Bratře . . .“

„Njeprajće mi bratře!“ — tamny z jasnym hłosom protestowaše. Wałtar pak njemjelčeše a nječakaše: „Njemóžu wam hinak prajić. Wy sće mój bratr! Mamoj tola samsneho Wótca. Nochcu so wam nanuzować. Nochcu a nje- budu so was prašeć. Chceće-li mi něšto prajić — njeh je, štož chce —, ja budu na wašej stronje — před Bohom! Snano was něšto boli, něšto čěsni, bratře! — Chcemoj so pomodlić.“

„Ně!“ znowa wotře protestowaše. „Hišće nic!“ Nje- znaty nadobo přimny do swojeho zaka a wučahny — — —

džěla, mjenujcy domjace kruhi. Wob- stejace su na změnowym džěle zwřěšćili.

Powšitkownje dyrbbju jako farar w nowotwarje so prócować, być wotewrjeny za najwšelakorise nahlady, kiž su cyrkwiskim wucham husto jara cuze! Jenož tak móžu hromadzić tež za přichod wosadu Knjeza!

Cyril Pjeh

Wałtarjowu kožanu mošeń z pjenjezami. Dosć pjenjez w njej beše, přetož dyrbjachu hač do kónca lěta dosahać. A wyše toho njeběchu tam jenož Wałtarjowe pjenjezy, ale tež wosadne. Z bojaznymaj wočomaj položi mošeń na blido před Wałtarja, kotryž na nju pohladny a hnydom zrozumi, zo runje nětkle wo to dže, zo by tutu čłowsku dušu wuchował. Měrnje hladaše na njeznateho a rjekny: „Prošu was, bratře, položće mošeń zaso tam, hdžež je była.“

„Što pak?“ wurazy spodziwani hósć. „To wy tak měrnje prajiće? A ani pjenjezy njeprěličiće?“

„Cehodla?“ so jemu Wałtar wusmjja. Wón so zawěrnje posmjja. „Tam je cyle wěsće hišće wšitko. Tu dowěru mam, bratře!“ „Wy maće mi dowěru? Mi złoštnikej, kotryž je njewobkedźbowany wokomik wužił, na faru šoł, po schodže horje a wam wše waše pjenjezy pokradnył a potom, zo by was njezetkał, do cyrkwyje so stwochnył, hdžež sće jeho nadešoł. Tajkemu złoštnikej maće dowěru?“

„Wy njejsće žadyn złoštnik a tež ženje žadyn njebudžeće! Prošu položće tam te pjenjezy.“

Njeznaty poslučaše a sydny so zaso na swoje městno. Wałtar na njeho pohladny, a hdźy widžeše, zo ma sylzy we wočomaj, pochili swoju hłowu k modlitwje. To njebě modlitwa, kaž so spěwa do jědže, ale modlitwa wo wodawanje hrěchow a džak za wobarnowanje.

Na to so Korla Kochta spowědaše. Wón bě we wulkej nuzy a chcyše sej z padustwom wupomhać. Wałtar jemu pomhaše na hinaše wašnje. Čas swójeho žiwjenja beše Kochta Wałtarrej džakowny.

A hdźy chcyše něchtó něšto na njeho rjec, wón praješe: „Knjez farar Wałtar je tón najwjetši swědk božeje lubosće a božeje smilnosće, kotrehož smy hdy widžal. Jeho swědčenje, jeho praktiske swědčenje je mje zaso stajilo na boži puć, z kotrehož bě mje hrěch wotwjedi. Z tym je mi zachował — wěčne žiwjenje...“

Impresije z Janskich Láznjow

Nazymu 1978

Janské Lázně su kupjel — hojerna z čóplymi žórłami za wšelake chorosće kosći. Widžiš tam potajkim stajnje na dróhach ludži we wozyčkach za chorych, ludži z kijemi, kiž jenož z wulkej prócu chodža, zekřiwjenych, horbatych...

Janské Lázně leža we hłubokim dole pod Čornej horu, a my běchmy w nazymje tam, w času potajkim, w kotrymž su wulke rozdžěle temperatury, tak, zo často nastawaja mly. Njedželu, hišće do kemšow, bě rano tołsta mla. Při přechodžowanju pytnychmy, zo wisata železnica hižo jězdži a synk chcyše na každy pad z njeje jěć. Tuž jědžechmy — a hlej, na poč wyšiny bu kurjawa čenša, a skónčnje běchmy w krasnym slóncu! Na wjeršku widžachmy Sněžku blisko a jasnje. Dele jěducy „zatepichmy“ so potom zaso we hłubokej kurjawje, a tamni no-chychu nam wěrić, zo běchmy w krasnym slóncu! Tajka mla na čłowjeka skutkuje, wědomje abo tež njewědomje.

Fara w Minakale

Hdyž tam přebywaš a z wotewrjenymaj wočomaj a čućiwej wutrobu po tajkej krajiny, mjez tajkimi ludźimi a w tajkim wjedrje chodžiš, nastawaja začuća, impresije! Tu mało z nich:

Smy zanurjeni, potepjeni do wšelakich kurjawow — čězkih, so walacych — lochkich, kiž skakaja kaž jehnjata, do přewidnych a čornych. Wobaramy so přeciwo nim, ale wone tež škitaja! Wone džěla njebo, po kotrymž ščerčate slóncu kaž na štabrach pře nahte skloniny chodži, wot mileje zemje, z kotrejež žórla so čóple wody k hojenju a tróštowanju. Smy tróštowani, dokelž wěmy, zo wody zemje a starosć čłowjekow pomhaja tym bédnym!

Bojimy so, hladać na nich — — — njewěmy, što začuwać, što rjec — — — widzimy wjeselo, haj radosć we wočach kiprych. Jich woći zamóžeja samo so blyšćić, blyškać z radosću! Je jich radosć snadž wěšćiša, hłubša hač naša? Wědža woni lěpje hač my, što rěka, so smjeć móć?

Tohodla chodža woni po zdaću ze swojimi prostymi nohami lošo po padacych łopjenach lěsow. Spadane łopjena su kaž wjetke płaty — wobraz, wulkotny, džiwowy, za přeměnenje, za bliski kónca a zymny započatk. Chori, kipri maja to hižo husto za sobu: bolosće, smjertne strachi — stajnje zaso lačni, stajnje zaso nadžiju dychajo. Mamy my nadžiju, wěmy my, što wona je?

Žórla ze zemje, čóple, hojace, nadžiju dawace, džowčički mileje zemje kuzłaja posměwki na lica chorych.

Widzimy tute posměwki skakać wot wobliča k wobliču mjez chorymi a — někak hiba so spodziwanje, snadž zawisć? Kurjawa zawodžěwa brachi, ale da so swěćić wobliču, rjanemu přez posměwk z hłuboka!

My chodžimy strowi, přemyslujemy, snadž spóznamy: Strowota njeje „najwažniše“! Wažniša je nadžija, móć z nutřka, móć k prawemu, połnemu žiwjenju! Hdže so jeho žórta?

Po myslach Bettiny Pjehoweje přeř. Cyril Pjeh-

Ž wosadow

Radwor. Hižo tydženje do póstnie staraja so mužojo a młodostni našeje wosady wo konje za jěchanje jutrownych křižerjow. Woni wopytuja tuž znowa produristwownikow mjez Bukecami a Hrodzišćom w ewangelskich wosadach. Někotři maja tež hižo swoje wěste blaki a z tym konje zwěsćene. Mnozy w tutych kónčinach Radworskich samo rady poradža, hdže móhli dalšeho konja abo dwójku za tutón rjany serbski a nabožny zaměr dóstać.

Wosebje so tući křižerjo přeco znowa wjesela, kak su mjez ewangelskimi wěrybratrami wítani a dosć přelěnlje přiwzaći. To je tež zawěsće nadobny wuswutk našeho ekumeniskeho hibanja, w kotrymž so w modlitwje a přelěnlnej rozmołwje prócujemy wo

přemosćenje bolostneho džělenja před stami lětami, dla kotrehož so stachmy na woběmaj stronomaj jako winicy před swojim zchromadnym Bohom — Knjezom. Džensa zawěsće njeje na času so prašeć, što ma na džělenju wjace abo mjenje winy, ně, džensa budž nam zchromadny nadawk, zo Boha prosymy a nadběhujemy wo bórzonne zasozjednoćenje, kotrež by do našeho njeměrneho časa prudžiło móć jutrowneho horjestača z nowej nadžiju a lubosću jako zawdawk za trajacy swětowy měř!

Jurij Pawluš

Serbske bože služby w aprylu 1979

1. 4. — Judica

Budestecy 14 hodž. kemše (sup. Wirth)

Budyšin-Michałska 9 hodž. kemše (farar Pawoł Albert)

13. 4. — Čichy pjatk

Bart 8 hodž. bože wotkazanje

(farar Siegfried Albert)

Bukey 14.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (farar Gerat Lazar)

Hodžij 10.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (farar Pjeh)

Hrodzišćo 9 hodž. bože wotkazanje (farar Siegfried Albert)

Njeswačidło 8.30 hodž. kemše

z božim wotkazanjom (farar Pjeh)

16. 4. — 2. džen jutrow

Bukey 9 hodž. kemše (farar Gerat Lazar)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadža jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: Serbski superintendent na wusł. Gerhard Wirth w Budyšinje-Trěłanach. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čisć: Nowa Doba, čisćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-231)